

ПАТРІОТИЧНЕ ВИХОВАННЯ УЧНІВСЬКОЇ МОЛОДІ

А.О. Максютов

викладач кафедри географії та методики її навчання Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини

Всебічний розвиток учня як особистості та формування його національної самосвідомості становить головну мету концепції гуманізації та гуманітаризації системи освіти, проголошеної державною національною програмою освіти «Україна ХХІ століття». Про виховання особистості в душі любові до Батьківщини й усвідомлення свого громадянського обов'язку на основі національних духовних цінностей в поєднанні із загальнолюдськими йдеться і в законах України «Про освіту» та «Про загальну середню освіту» та Концепції національного виховання. Проект «Концепції 12-річної середньої загальноосвітньої школи» також виділяє формування особистісних якостей учня як громадянина-патріота України серед пріоритетів змісту освіти [3; 4].

Система патріотичного виховання школярів на сьогоднішній день регулюється такими законодавчими документами, як Указ Президента України з приводу покращення патріотичного виховання громадян, Національна програма патріотичного виховання громадян, формування здорового способу життя, розвитку духовності та зміцнення моральних засад суспільства, затверджена постановою Кабінету Міністрів України.

У сучасній педагогічній науці патріотичне виховання визначається як історично зумовлена сукупність ідеалів, поглядів, переконань, традицій, звичаїв та інших форм соціальної поведінки, спрямованих на організацію життєдіяльності підрастаючих поколінь, у процесі якої засвоюється духовна і матеріальна культура нації, формується національна свідомість і досягається духовна єдність поколінь. Провідною проблемою української психолого-педагогічної науки є розробка методологічних засад формування особистості

учнів загальноосвітньої школи. Патріотичне виховання сучасного школяра серед різноманітних теоретичних підходів у вирішенні цього питання займає одне з головних місць. Сьогодні важливо відтворити в українському суспільстві почуття істинного патріотизму як духовно-моральної та соціальної цінності, сформувати у молоді громадянсько активні, соціально значущі якості, які вона зможе проявити в усіх видах діяльності, і, перш за все, пов'язаних із захистом інтересів своєї родини, рідного краю, народу та Батьківщини, реалізації особистого потенціалу на благо зміцнення української держави. У різні часи та епохи в усіх цивілізованих державах сім'я, школа, суспільство ставили перед собою завдання – виховати громадянина, патріота своєї країни [1].

Аналіз психолого-педагогічної літератури показав, що успішність розв'язання проблеми патріотичного виховання учнівської молоді залежить від термінового перегляду навчальних і виховних програм школи та позашкільних закладів освіти, взаємовідносин школи та сім'ї, пошуку досконалих механізмів патріотичного виховання. Однак, реалізація такого важливого соціального завдання ускладнюється тим, що традиційний підхід до виховання особистості через систему спільних зусиль школи, сім'ї та суспільства не завжди є ефективним. Більше того в системі виховання дитини не існує обґрунтованої програми впливу на особистість із метою розвитку патріотичних почуттів [2; 5].

Сьогодні перед суспільством і школою стоїть проблема розвитку особистості свідомого українського школяра, який поєднує в собі національні риси та самобутність українського народу. І саме патріотичне виховання передбачає надання широких можливостей для пізнання української історії, культури, традицій, звичаїв, мови, формування національної гідності, розвитку особистісних рис громадянина української держави.

Література:

1. Бех, І. Д. Цінності як ядро особистості / І. Д. Бех // Цінності освіти і виховання : науково-методичний збірник / ред. О. В. Сухомлинська. – К. : Вид-во АПН України, 1997. – С. 8–11.
2. Вишневський, О. Сучасне українське виховання : педагогічні нариси / О. Вишневський. – Львів : Педагогічні нариси, 1996. – 238 с.
3. Киричук, О. В. Концепція виховання підростаючих поколінь суверенної України / О. В. Киричук // Рідна школа. –1991. – № 5. – С. 33–40.
4. Концепція національного виховання : схвалена Всеукраїнською педагогічною радою працівників освіти 30 червня 1994 року // Освіта. – 1994. – 26 жовтня. – С. 6.
5. Стельмахович, М. Г. Національне виховання – традиція українського народу / М. Г. Стельмахович // Педагогічна газета. – 1995. – № 12. – С. 1–2.